

התייחסות כיתתית לרצח עובדי שגרירות ישראל בווינגטון

מילים יורות

ביום חמישי בבוקר הותר לפרסום כי ירון לישנסקי ושרה מילגרם, בני זוג ואנשי צוות שגרירות ישראל בווינגטון, נרצחו בפיגוע ירי מחוץ למוזיאון היהודי בעיר. הרצח הזה כאזרח אמריקאי תושב שיקגו, שחיכה מחוץ למוזיאון, בו התקיים אירוע של הוועד היהודי-האמריקאי (AJC) ותכנן לפגוע במשתתפים שיצאו מהאירוע. לאחר הירי הוא נשמע צועק "לשחרר את פלסטין". אירוע מזעזע זה מצטרף לשורה ארוכה של אירועים אלימים ואנטישמיים ברחבי העולם המכוונים כלפי יהודים וישראלים שגדלו בצורה משמעותית ומפחידה מאוד אחרי ה-7/10, מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל. שר החוץ גרעין סער אמר בהודעה לתקשורת: כי "קו ישיר מחבר בין ההסתה האנטישמית והאנטי ישראלית לרצח הזה.. זו האווירה בעולם שהפכה דם יהודי וישראלי להפקר". בשיחה קצרה נרצה להתייחס לאירוע הזה עם התלמידים, לשמוע את התחושות שעולות ולשוחח איתם על הסכנות שבשיח השנאה ברשתות החברתיות ובתקשורת - מילים שהופכות למעשי אלימות ורצח.

ציוד נדרש:

זוהי שיחה קצרה (כ-15 דק')

- מצגת מלווה

מהלך הפעילות:

אמרו לפתיחה:

ב-21 במאי 2025, שני עובדי שגרירות ישראל בווינגטון, ירון לישנסקי ושרה מילגרם, נרצחו בירי מחוץ למוזיאון היהודי בווינגטון, לאחר שהשתתפו באירוע דיפלומטי של הוועד היהודי האמריקני. הירי, אליאס רודריגז (30) משיקגו, צעק "שחררו את פלסטין" בעת מעצרו. ה-FBI והמשטרה חוקרים את האירוע כפיגוע אנטישמי ופעולת טרור. משרד החוץ הודיע כי בכל שגרירויות ישראל בעולם יורד הדגל לחצי התורן לזכרם, כמו כן, הועלתה רמת האבטחה של מוסדות יהודיים וישראלים בארה"ב.

שקופית 1 | שרה מילגרם וירון לישנסקי ז"ל - קראו את דבריה של דוברת שגרירות ישראל בארה"ב.

שאלו:

- מה הרגשתם כששמעתם על המקרה הזה?
- כיצד משפיעים אירועים כאלה על תחושת הביטחון של קהילות יהודיות בעולם? ועלינו כישראלים שמטיילים (או במרקה הזה עובדים) בעולם?
- מהם הגורמים שיכולים היו להוביל את הרצח לבצע את המעשה הזה לפי דעתכם?

למחנכ.ת:

אנו עדים לעלייה דרמטית במספר מקרי האנטישמיות ברחבי העולם המכוונים כלפי יהודים וישראלים. ע"פ נתוני הכנסת חלה עלייה של 340% מאז פרוץ המלחמה. בארצות הברית באופן ספציפי התבררה התנועה לשחרור פלסטין בקרב צעירים וסטודנטים ואלו מובילים הפגנות אלימות, קריאה לחרם על ישראל, דיבורי שנאה ברשתות ואף פגיעה פיזית במוסדות יהודיים ופגיעה בגוף ובנפש. במעטה של מאבק לצדק, מבצעים ומצדיקים אלימות. צירפנו למצגת דוגמית מהתגובות לרצח נציגי שגרירות ישראל באתרי החדשות וברשתות בארצות הברית - רובן המכריע אינן מגנות את הרצח ואף מצדיקות אותו. תגובות מעטות מביעות צער או תמיכה במשפחות נרצחים ובקהילה היהודית.

שקופיות 2-5 | תגובות לפיגוע ברשתות החברתיות של אתרי החדשות המובילים בארה"ב

שאלו:

- מהם סוגי היחס השונים למקרה הזה, שעולים מהתגובות? (הצדקה ביחס למלחמה בעזה, אדישות וחוסר אכפתיות, תאוריית קונספירציה שישראל עומדת מאחורי המקרה, מעט גינוי ותמיכה)
- האם לדעתכם אפשר להסיק מכך מה דעת הקהל בארצות הברית כלפי מה שקרה? (חשוב להזכיר שהיד קלה על המקלדת, ושמה שרואים ברשתות לא בהכרח משקף את כל המציאות, אבל כן מראה לנו מגמה מדאגה)
- האם אתם מסכימים עם התגובה שאומרת "כל מי שצעק "לשחרר את פלסטין" הוא חלק מהאלימות הזאת"?

שאלו:

- מה המסר של הקריקטורה / שיר?
- מה תפקידם של המנהיגים והתקשורת בהגברת/הפחתת ההסתה והשיח האלים?
- מה האחריות שיש לאזרחים ביחס לכך?
- כיצד ניתן להתמודד עם אנטישמיות ואלימות הגוברת ברשתות החברתיות?

שיח של שנאה מול שיח אחראי

כתבו על הלוח - בצד אחד את המילים "שיח של שנאה" ובצד השני את המילים "שיח אחראי".
בקשו מהתלמידים לחשוב (לבד או בזוגות) על מילה אחת או שתיים בכל צד - מילים שהם שומעים/רואים בשיח הציבורי, ברשתות החברתיות או בתקשורת, שלדעתם משפיעות לרעה או לטובה על החברה. לאחר דקה של חשיבה בקשו מהם לשתף וכתבו את תשובותיהם על הלוח.

אמרו לסיכום: האירוע הקשה הזה מדגיש את הסכנות של האנטישמיות, ההסתה והאלימות הפוליטית, ואת החשיבות של עמידה משותפת נגד שנאה. עלינו להיות מודעים להשפעות של מילים על מעשים, אלו שנכתבות וגם אלו שנאמרות בקול רם, ולפעול למיגור השיח הזה בעולם וגם אצלו בארץ.

בתקווה לימים שקטים וטובים יותר במהרה

מרכז הדרכה המעורר